

ner, og i de tilfælde, hvor domfældte anfører, at fristoverskridelsen ikke kan tilregnes ham eller hende.

2.2.3. Statistiske oplysninger om oprejsningsbevillinger.

Der henvises til bilag 3 til lovforslagets bemærkninger.

2.2.3.1. Oprejsningsbevillinger i straffesager.

Som nævnt ovenfor under afsnit 2.2. er det domstolene, der træffer afgørelser om admittering af for sent indgivet ankebegæring. Justitsministerier er ikke i besiddelse af talmateriale, der belyser domstolenes praksis vedrørende dette spørgsmål.

2.3. 2. instansbevillinger.

2.3.1. Civile sager.

I civile sager, der angår krav af højst 10.000 kr., kan byrettens afgørelse efter en ændring af retsplejeloven i 1990 (lov nr. 396 af 13. juni 1990) kun indbringes for landsretten med tilladelse af Justitsministeriet. Denne fravigelse af to-instansprincippet gælder ved anke, jf. § 368, stk. 1, og ved kære, jf. § 389, stk. 2, ved særskilt kære af sagsomkostninger, jf. § 389, stk. 2, og § 391, stk. 1, og ved kære af fogedrettens afgørelser, jf. § 503, stk. 2 og 3, og § 584, stk. 2. Kriteriet for meddelelse af 2. instanstilladelse svarer til de gældende kriterier for meddelelse af 3. instansbevilling, dvs. at sagen er af principiel karakter, eller særlige grunde i øvrigt taler derfor. Fristen for indgivelse af ansøgning er i ankesager og fogedsager 4 uger samt i kæresager 2 uger. I øvrigt finder reglerne vedrørende 3. instansbevillinger tilsvarende anvendelse.

2.3.2. Straffesager.

Byrettens dom i en straffesag kan bortset fra afgørelsen i visse politisager frit ankes til landsret, jf. § 962, stk. 1. Domme i mindre politisager kan efter retsplejelovens § 962, stk. 2, som udgangspunkt kun ankes af det offentlige, når andre offentligretlige følger end bøde og konfiskation kan idømmes efter de lovbestemmelser, tiltalen lyder på. Der er endvidere kun fri adgang til anke for den tiltalte, såfremt denne har givet møde i sagen, og højere straf end 20 dagbøder eller bøde på 3.000 kr. eller konfiskation af genstande af tilsvarende værdi eller andre offentligretlige følger er idømt.

Justitsministeren kan efter § 962, stk. 3, give tilladelse til anke, såfremt sagen er af principiel karakter, eller særlige grunde i øvrigt taler derfor. Sager, der er afgjort ved advarsel efter retsplejelovens § 937 eller

vedtagelse af bøde eller konfiskation i retten, jf. § 936, kan ligeledes kun ankes med justitsministerens tilladelse. Ansøgning om anketilladelse skal indgives inden 2 uger efter dommens afsigelse. Indgives ansøgningen af tiltalte, og har denne ikke været til stede ved dommens afsigelse, regnes fristen dog fra dommens forkyndelse. Justitsministeren kan undtagelsesvis meddele tilladelse, hvis ansøgning indgives senere, men inden 1 år efter dommens afsigelse.

Beløbsgrænsen i retsplejelovens § 962, stk. 3, var tidligere blevet hævet ved lov nr. 298 af 6. juli 1984 fra 60 kr. til 1.000 kr.

Af Retsplejerådets betænkning nr. 994/1983, der lå til grund for lovændringen, fremgår det bl.a., at der i et ikke ubetydeligt omfang sker formildelse eller frifindelse under landsrettens behandling af ankesager. Rådet er derfor opmærksom på, at en begrænsning af tiltaltes ankeadgang kan give anledning til betænkelighed ud fra et almindeligt retsplejemæssigt synspunkt. I det omfang sagspresset på landsretterne skal søges lettet inden for de bestående personalemæssige rammer, er det imidlertid nødvendigt at overveje gennemførelsen af foranstaltninger, der begrænser domstolens indsats i mindre betydningsfulde sager, uanset at det set udelukkende ud fra sædvanlige retsplejemæssige synspunkter kan opfattes som en forringelse. Det anføres endvidere, at en sådan ændring formentlig vil kunne gennemføres, uden at det vil medføre nogen reelt svækkelse af de tiltaltes retsstilling. Det forudsættes herved, at Justitsministeriet som hidtil – hvor det skønnes rimeligt, at tiltalte får adgang til at få sagen prøvet i to instanser – vil kunne meddele tilladelse til anke. Endvidere fremgår det, at straffen for mindre politiforseelser i overvejende grad udmåles efter nøje fastlagte retningslinier i praksis. En anke af en dom i en sådan sag med henblik på ændring af den idømte straf vil derfor normalt ikke kunne føre til et for den tiltalte gunstigere resultat.

Det anføres desuden til støtte for lovændringen, at omkostningerne ved landsretsbehandlingen er betydelige og i mange tilfælde ikke står i rimeligt forhold til bødestørrelsen. Anke til landsretten medfører samtidig også, at der skal beskikkes en forsvarer for den tiltalte. Herved kan der påføres den domfældte udgifter, der let kan overstige bøden betydeligt.

Ved besvarelsen den 5. april 1984 af spørgsmål 25 og 26 fra Folketingets Retsudvalg er det oplyst, at Justitsministeriet er indstillet på efter gennemførelsen af den foreslåede forhøjelse af den gældende ankegrænse, der hidrører fra 1922, at være imødekommende over for begæringer om anketilladelser fra tiltaltes side, medmindre det må antages, at en anke